
Shrimad Bhagavatadarshanam JagannAthadasa

श्रीमद्भागवतदर्शनं जगन्नाथदासश्च

Document Information

Text title : Shrimad Bhagavatadarshanam JagannAthadasa

File name : bhAgavatadarshanaMjagannAthadAsaH.itx

Category : misc, sahitya, article, pradIptakumArananda

Location : doc_z_misc_general

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : May 13, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 14, 2021

sanskritdocuments.org

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದರ್ಶನಂ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಶ್ಚ

ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪ್ತಕುಮಾರಃ

“ಪಂಚಸಖಾ” ಉತ್ಕಲೀಯ-ಶಬ್ದವಿಶೇಷಃ . ಅನೇನ ಪಂಚಾನಾಂ ಮಹಾಪುರುಷಾಣಾಂ ಸಂಯೋಗೋ ನಾಮೋಲ್ಲೇಖೋ ಜಾಯತೇ . ತೇಷು ಬಲರಾಮದಾಸ-ಜಗನ್ನಾಥದಾಸ-ಅಚ್ಯುತಾನಂದದಾಸ-ಯಶೋವಂತದಾಸ-ಶಿಶು ಅನಂತದಾಸಾದಯಃ ಸ್ಮರಣೀಯಾಃ, ನಮಸ್ಯಾಃ, ಅನುಕರಣೀಯಾಃ, ಸಮ್ಮಾನನೀಯಾಶ್ಚೇತಿ ಸರ್ವಾದೌ ಪ್ರತಿಭಾತಿ . ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋನಮಃ . ಪಂಚಮಹಾಪುರುಷೇಷು ಜಗನ್ನಾಥ ಅನ್ಯತಮಃ ಸ್ವತಂತ್ರಃ . ಸರ್ವೇ ಪಂಚ ದ್ವಾಪರಯುಗೀಯ-ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಸಖಾಯ ಭವಂತಿ . ತಥಾಹಿ ಉತ್ಕಲೀಯೇ- “ದ್ವಾಪರೇ ಸುಬಾಹು ಸುಬಲ ಶ್ರೀವತ್ಸ ನಾಮೇಣ ಗೋಪಾಲ . ದಾಮ ಸುದಾಮ ಆದಿಕರಿ . ಏ ಪಂಚ ಗೋಪಾಲ ಯೇ ಸರಿ .. ಪ್ರಭುಂಕ ಸಂಗೇ ಜನ್ಮ ಹೇಲೇ . ಪಂಚಸಖಾ ನಾಮ ಬಹಿಲೇ .. ಪಾಂಚಂಹೇ ಕೃಷ್ಣ ಮನು ಜಾತ . ಭಕತ ಶ್ರೇಷ್ಠಂಕ ಮಹತ ..” ಓಡಿಆ ಸಾಹಿತ್ಯೇ ಪ್ರಾಚೀನ-ಸಂಸ್ಕೃತೌ ಇತಿಹಾಸೇ ಚ ಕವಿಕುಲತಿಲಕಸ್ಯ ಓಡಿಆ-ಭಾಗವತಕಾರ-ಪ್ರಖ್ಯಾತ-ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞ-ಮಹಾಪೌರಾಣಿಕ-ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಸ್ಯ ನಾಮ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯಂ ಚಿರಭಾಸ್ವತಂ ಸಮುಜ್ಜ್ವಲರತ್ನಂ ವಿಕಸತಿತರಾಂ . ಓಡಿಆ ಭಾಗವತಂ ವೇದವ್ಯಾಸಪ್ರಣೀತಭಾಗವತಸ್ಯ ನಾನುವಾದಮಾತ್ರಂ . ಮೌಲಿಕಂ ರಸಾಯಿತಂ ಸತ್ಕಿಮಪಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಮಾವಹತಿ ವಿದ್ವತ್ಸಮಾಜೇ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಹೃದಯಗುಹಾಯಾಂ . ಭೇದಸ್ತಾವತ್ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತೇ 335 ಅಧ್ಯಾಯಾಃ, ಓಡಿಆ ಭಾಗವತೇ 342 ಅಧ್ಯಾಯಾಃ ಸಂತಿ . ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತೇ ಅಷ್ಟಾದಶ ಸಹಸ್ರಮಂತ್ರಾಃ, ಓಡಿಆ ಭಾಗವತೇ ತು 27160 ನವಾಕ್ಷರಪದಾನಿ ವಿಲಸಂತಿ ಇತ್ಯನಯೋರ್ವಿಶೇಷೋ ವೈಭವೋ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ . ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತಸ್ಯ ಅತಿಜಟಿಲತತ್ವಂ ತೇನೋತ್ಕಲಭಾಷಯಾ ಸಂಬೋಧಿತಂ, ಸರಲೀಕೃತಂ ಭಾವಗಂಭೀಯಾಯಿತಂ ಚ ದರೀದ್ರಶೃತೇ ಪಠನ-ಪಾಠನಾವಸರೇ . ಅಸ್ಯ ಜನ್ಮದಿನಾಂಕವಿಷಯೇ ಬಹುವಿಧಾನಿ ಮತಾಂತರಾಣಿ ಸಂತಿ . ಮುಖ್ಯತಃ ಕೌಶಿಕಗೋತ್ರಿಯ-ದಾಶ ಇತ್ಯುಪಾಧಿಮಂಡಿತ-ಮಹಾತ್ಮಾ-ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಃ 1413 ಶಕಾಭ್ದೇ ಪುರೀಮಂಡಲಾಂತರ್ಗತ-ಕಪಿಲೇಶ್ವರಪುರ-ಶಾಸನವಾಸ್ತವ್ಯೇ ಪಿತುಃ ಭಗವಾನದಾಶಸ್ಯ ತಥಾ ಮಾತುಃ ಪದ್ಮಾವತ್ಯಾಃ ದಕ್ಷಿಣಕುಕ್ಷೌ ಭಾದ್ರವಮಾಸಸ್ಯ 14

ದಿವಸೇ ಶುಕ್ಲಾಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ತಿಥೌ ಸೌರಿವಾಸರೇ/ ಬುಧವಾಸರೇ ವಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಸಮಯೇ
 ಅನುರಾಧಾನಕ್ಷತ್ರೇ ವೃಶ್ಚಿಕರಾಶೌ ಏಕಸ್ಮಿನ್ ದರಿದ್ರ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಪರಿವಾರೇ
 ಸಮಜನಿ . ಐತಿಹಾಸಿಕಾನಾಂ ಮತಾನಿ ಸನ್ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ಭಾರತೀಯಪಂಜಿಕಾನುಸಾರಂ
 ತಜ್ಜಯಂತೀ 13/08/1991 ಖ್ರೀಷ್ಣಾಬ್ದ ಇತಿ ನಿಶ್ಚಿತಾ ಕತಿಪಯೈರ್ವಿದ್ಯಾಂಸೈಃ
 . ಚೈತನ್ಯದೇವೇನ ಸಹ ತಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಃ 1510 ಖ್ರೀಷ್ಣಾಬ್ದೇ ಪುರ್ಯಾಂ
 ಊನವಿಂಶತಿ ವಯಸಿ ಸಂಜಾತಃ . ಮಹಾಪ್ರಯಾಣಂ ಚ ಷಷ್ಠೀತಿ ವಯಸಿ
 ಮಕರಮಾಸಸ್ಯ ಶುಕ್ಲ-ಸಪ್ತಮ್ಯಾಂ ದ್ವಿಜಾನಕ್ಷತ್ರೇ ಅರ್ಧಾತ್ 25/02/1550
 ದಿನಾಂಕೇ ಬಭೂವ ಇತಿ ಸಪ್ತದಶಶತಾಬ್ದೀಯ-ಕವಿ- ದಿವಾಕರದಾಸವಿರಚಿತಾತ್
 ಜಗನ್ನಾಥ ಚರಿತಾಮೃತಾತ್ ಜ್ಞಾಯತೇ . ಅತ್ರ ತೇನ ಅಭಾಣಿ- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ
 ಹಾಸ್ಯಾತ್ ಶ್ರೀಚೈತನ್ಯಸ್ಯ ತಥಾ ಶ್ರೀರಾಧಾಯಾಃ ಹಾಸ್ಯಾದಸ್ಯ ಮಹಾನುಭಾವಸ್ಯ
 ಜಗನ್ನಾಥದಾಸೋತ್ಪತ್ತಿಃ ಸಂಬಭೂವ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಮುತ್ಕಲಭಾಷಯಾ- “ಶ್ರೀ
 ವೈಕುಂಠ ನಿತ್ಯಧಾಮೇ . ಶ್ರೀರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಏಕ ಪ್ರೇಮೇ .. ಏಕಾತ್ಮಾ ಭಾವರೇಣ
 ಛಂತಿ . ಕೋಟಿ ಯುಗೇ ಭಂಗ ನುಹಂತಿ .. ಶ್ರೀರಾಧಾ ಮುಖ ಚಾಂಹಿ ಹರಿ . ಮಂದೇ
 ಮಧುರ ಹಾಸ್ಯ ಕರಿ .. ಸೇ ಹಾಸ್ಯ ಮಧುರ ಅವೃತ . ತಂಹು ಚೈತನ್ಯ ಹೇಲೇ ಜಾತ ..
 ಯೇಂಹು ದುಹಿಂಕ ಏಕ ಭಾವ . ರಾಧಾ ಹಸಿಲೇ ತಹುಂ ಲವ .. ಸೇ ಹಾಸ್ಯ ಜನ್ಮಿಲೇ
 ತುರಿತ . ಶ್ರೀಅತಿಬಡ ಜಗನ್ನಾಥ .. ಸೇ ವೇನಿ ನಿಜಾಂಗ ಚಾಂಹಿ . ಜಾಣಿಲೇ ಭಕತಿ
 ಅಂಶೈ .. ಆಜ್ಞಾ ದೇಲೇ ನಿತ್ಯ ರಾಕುರ . ತುಂಭೇ ಜನ್ಮಿಬ ಮರ್ತ್ಯಪುರ ..” ಇತಿ
 ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠ-ಜಗನ್ನಾಥಃ ಅವತಾರಿಪುರುಷ ಆಸೀದಿತಿ ನ ಸಂದೇಹಸ್ಯಾವಕಾಶಃ
 . ಉತ್ಕಲೀಯಕವಿ-ನಂದದಾಸಸ್ಯ “ಅಣಾಕಾರ ಸಂಹಿತಾಯಾಂ” ಇತ್ಯಂ
 ವರ್ಣಿತಮಾಸ್ತೇ ತಜ್ಜನ್ಮಪ್ರಸಂಗೇ . ತಥಾಹಿ- “ಏಬೇ ಯೇ ಜಗನ್ನಾಥ ಜನ್ಮ . ಕಹಿಬಾ
 ಶುಣ ಹೋ ಅರ್ಜುನ .. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಯೇ ಕ್ಷೇತ್ರರೇ . ಜನ್ಮಿಬೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
 ಕುಲರೇ .. ರಾಧಾಂಕ ಪ್ರೇಮ ಭಜನ ರೇ . ಚಿತ್ತ ಬುಡಾಇ ನಿರಂತರೇ .. ಕರಿಬ
 ನಾಮ ಭಾಗವತ . ಧರಿಬ ಶ್ರೀಹರಿಂಕ ಮತ ..” ಅಪಿ ಚ ಗೋಪಾಲಖಂಡಕಕೃತ-
 “ಪದ್ಮಕಲ್ಪಪುರಾಣೇ”, ರಾಮದಾಸವಿರಚಿತೇ “ದಾರ್ಡ್ಯತಾಭಕ್ತಿರಸಾಮೃತೇ”,
 ಚಂದ್ರಚೂಡ ಚೈನೀಕೃತ-“ಚಕಡಾಬಸಾಣೇ”ಽಪಿ ಮಹಾಪುರುಷ-ಜಗನ್ನಾಥವಿಷಯೇ
 ತತ್ಕೃತಭಾಗವತವಿಷಯೇ ಚ ಪರ್ಯಾಪ್ತಧ್ಯಮುಪಲಭ್ಯತೇ . ದಿವಾಕರಮಿಶ್ರಪ್ರಣೀತೇ
 “ನಿತ್ಯಗುಪ್ತಮಣಿ” ನಾಮಕೇ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥೇ ಬಲರಾಮದಾಸಾತ್ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಸ್ಯ
 ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಂ, ಪ್ರತಾಪರುದ್ರದೇವಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೈ ಗೌರೀಪಾಟಮಹಾದೇವ್ಯೈ
 ದೀಕ್ಷಾದಾತುಂ ಚೈತನ್ಯದೇವಸ್ಯಾದೇಶೇನ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಸ್ಯ ನಾರೀರೂಪಗ್ರಹಣಪ್ರಸಂಗಮ್
 ರೋಚಕಂ ಮನೋರಂಜನಂ ಚ ಕಾರಯತಿ . ಅಯಂ ವೃತ್ತಾಂತಃ ಚೈತನ್ಯಭಾಗವತಂ
 ತಥಾ ಜಗನ್ನಾಥಚರಿತಾಮೃತಂ ದ್ರಢಯತಿ . ವೃಂದಾವನದಾಸ-ವಿರಚಿತೇ

“ಜಗನ್ನಾಥ ಸುಧಾತ್ರಯ” ಪುಸ್ತಕೇ ವರ್ಣಿತಂ ಏಕದಾ ಪ್ರತಾಪರುದ್ರದೇವೇನ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನೋಪರಾಂತೇ ಆಗಚ್ಛಾ ಬಟಗಣೇಶನಿಕಟೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಂ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಮಷ್ಟಭುಜಕೃಷ್ಣರೂಪೇಣ ದದರ್ಶ, ವಿಸ್ಮಯಾಭಿಭೂತೋ ಬಭೂವ ಚ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ- ಅಷ್ಟಬಾಹು-ಜಗನ್ನಾಥ-ದಾಸೋ ವಂಶೀಧನುಃಶರಾನ್ . ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಬಿಭೃಚ್ಯಾಮೋಽಭವತ್ತದಾ .. ಷೋಡಶ-ಶತಾಬ್ದಾಂ ಬಂಗೀಯವೈಷ್ಣವಕವಿನಾ ದೇವಕೀನಂದನೇನ “ವೈಷ್ಣವ ವಂದನ” ಪುಸ್ತಕೇ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸವಿಷಯೇ ಇತ್ಯಂ ಲಿಖಿತಂ - “ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ ವಂದಿ ಸಂಗೀತ ಪಂಡಿತ . ಯಾರ ಗಾನ ರಸೇ ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಮೋಹಿತ ..” ಅಪಿ ಚ ಜೀವಗೋಸ್ವಾಮಿನಾ ವೈಷ್ಣವ ವಂದನಾಯಾಂ - “ವಂದೇಽಹಂ ಜಗನ್ನಾಥಂ ಯದ್ಗಾನಾತ್ ತರವೋಽರುದನ್ ವಿವಶಾ ಇವ” . ಏತದತಿರಿಕ್ತಂ ಪರವರ್ತಿಭಿರಾಲೋಚಕೈರಪಿ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸ-ವಿಷಯೇ ಪರ್ಯಾಪ್ತ-ಪ್ರಬಂಧಾಃ ವಿಲಿಖಿತಾಃ . ತೇಷು 1897-98 ಖ್ರೀಷ್ಟಾಬ್ದೇ ಏನಿಲಟಿಕ್ ಪತ್ರಿಕಾಯಾಂ ಪ್ರಕಾಶಿತಃ ಮನೋಮೋಹನ ಚಕ್ರವರ್ತೀಃ ಪ್ರಬಂಧಃ ಪ್ರಕಾಶಿತಃ . ಅನ್ಯೇಷು 1923 ಖ್ರೀಷ್ಟಾಬ್ದೇ ತಾರಿಣೀ ಚರಣ ರಥ ಸಂಪಾದಿತೇ “ಓಡಿಆ ಸಾಹಿತ್ಯರ ಇತಿಹಾಸೇ”, 1923 ಪ್ರಕಾಶಿತೇ ವಿಜಯ ಚಂದ್ರ ಮಜೂಮದಾರ ವಿಲಿಖಿತೇ “Typical selection from oriya literature” ಪುಸ್ತಕಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಖಂಡಸ್ಯ ಮುಖಬಂಧೇ, 1921 ಪ್ರಕಾಶಿತೇ ಅಪರ್ಣಾ ಪಂಡಾಯಾಃ “ಭಾಂದ ಚಂದ್ರಿಕಾಯಾಂ” , ಸತ್ಯವಾದಿ-ಪಂಚಮಖಂಡೇ, ಗೋಪೀನಾಥ ನಂದ ವಿಲಿಖಿತೇ “ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ ಓ ಓಡಿಆ ಭಾಗವತ” ಶೀರ್ಷಕೇ ಪ್ರಬಂಧೇ, ರಾಜಕಿಶೋರ ದಾಶ-ಸಂಪಾದಿತೇ “ಓಡಿಆ ಭಾಗವತರ ಮುಖಬಂಧೇ” , 1921 ಮಸಿಹಾಯಾಂ ಪಂಡಿತ-ಸದಾಶಿವ-ಮಿಶ್ರ-ವಿರಚಿತೇ “ಅತಿಬಡೀ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮೀ” ಪುಸ್ತಕೇ, 1928 ಷು ಪಂಡಿತ-ವಿನಾಯಕ-ಮಿಶ್ರ-ವಿರಚಿತೇ “ಓಡಿಆ ಸಾಹಿತ್ಯರ ಇತಿಹಾಸೇ” , 1929 ಪ್ರಕಾಶಿತೇ ಜಗಬಂಧು-ಸಿಂಹ-ರಚಿತೇ “ಪ್ರಾಚೀನ ಉತ್ಕಲರ ಓಡಿಆ ಭಾಷಾ ಓ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಲೋಚನಾ” ನಾಮಕೇ ಪುಸ್ತಕೇ, 1941 ಸಂಪಾದಿತೇ ರಾಯ-ಬಾಹಾದುರ-ಚಿಂತಾಮಣಿ-ಆಚಾರ್ಯಸ್ಯ “ಭಕ್ತ ಕವಿ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ” ಪುಸ್ತಕಾದಿಷು ಅಸ್ಯ ಮಹಾಪುರುಷಸ್ಯ ವರ್ಣನಂ ಮಿಲತಿ . ಅಸ್ಮಿನ್ ಕಾರ್ಯೇ ಅನ್ಯೇ ಮಹಾನುಭಾವಾಃ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ-ದಾಶಃ, ಪ್ರಭಾತ-ಮೂಖಾರ್ಜಿಃ, ವಿಮಾನ-ವಿಹಾರೀ-ಮಜೂಮದಾರಃ ಪ್ರಮುಖಾಃ ಬಂಗೀಯಾಃ, ಡಃ ಮಾಯಾಧರ-ಮಾನಸಿಂ, ಪಂಡಿತ-ನೀಲಕಂಠ-ದಾಸಃ, ನರೇಂದ್ರ-ನಾಥ-ಮಿಶ್ರಃ, ವ್ರಜಮೋಹನ-ಮಹಾಂತಿಃ, ಚಿತ್ತರಂಜನ-ದಾಸಃ ಅಪಿ ಚ ಡಃ ಹರೇಕೃಷ್ಣ-ಮಹತಾಬಃ ಪ್ರಮುಖಾಃ ಗುಣಿನೋ ವಿದ್ವಾಂಸಃ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸಸ್ಯ ಮಹಿಮಾನಂ ಸ್ವ ಸ್ವ ಗ್ರಂಥೇಷು ವರ್ಣಯಂತಿ ಸ್ಮ . ಏತೇ ಸರ್ವೇ ಆಲೋಚಕಾಃ ದಿವಾಕರ ದಾಸ-ಪ್ರಣೀತಂ ಜಗನ್ನಾಥ ಚರಿತಾಮೃತಮತಂ ಸಮರ್ಥಿತವಂತಃ ..

ಜನಶ್ರುತಿಃ ಕಿಮ್ವದಂತೀ ಭವತು ನಾಮ . ಕಿಂತುಮಸ್ಯಾಲೌಕೀಕಮೈತಿಹಾಸಿಕಸತ್ಯಂ
 ಉಕ್ತಾಯಿತಮಿತಿ ಅನ್ಯಥಾಕರ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ . ತಸ್ಮಾನ್ನಾವಹೇಲನೀಯಾ ಜನಶ್ರುತಿಃ
 . ಉದಾಹರಣ-ಪ್ರಸಂಗೇನ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ ಪಿತಾ ಭಗವಾನ ದಾಶಃ ಶ್ರೀಮಂದಿರೇ
 ಪುರಾಣಪಂಡಾ ಆಸೀತ್ . ತನ್ನಾತಾ ಪದ್ಮಾವತೀ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಶ್ರೀಮಂದಿರಂ ಪತಿನಾ
 ಸಹ ಪುರಾಣಶ್ರೋತುಮಾಯಾತಿ ಸ್ಮ . ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತಸ್ಯ ಕ್ಷಿಷ್ಟಶಬ್ದಾನ್ ವೇತ್ತುಂ
 ಸಾಸಮರ್ಥಾ . ಏಕದಾ ಸಾ ಸ್ವಪುತ್ರಂ ಜಗನ್ನಾಥಂ ಕಥಿತವತೀ . ಪುತ್ರ ! ಮದರ್ಥಂ
 “ಓಡಿಆ” ಭಾಗವತಂ ವಿರಚಯ ..

ಮಾತುರಾದೇಶೇನ ಸಃ “ನವಾಕ್ಷರೀ” ವೃತ್ತೇನ ಓಡಿಆ-ಭಾಷಯಾ ದ್ವಾದಶ-
 ಸ್ಕಂಧಾತ್ಮಕಂ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಂ ರಚಿತವಾನೀತಿ . ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸಃ ಪ್ರೇಮಭಕ್ತೇರುಪಾಸಕಃ
 ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತ ಆಸೀತ್ . ಪ್ರಖ್ಯಾತ-ಯೋಗಿನಃ ಪರಿಚಯ-ಪ್ರಸಂಗೇ ಜಗನ್ನಾಥ-
 ಚರಿತಾಮೃತೇ ದಿವಾಕರೋ ವಕ್ತಿ- “ದ್ವಾದಶ ಪ್ರೇಮ ಏ ಜಾಣೈ . ಏಡೇ ಪ್ರೇಮ
 ಭಾವುಕ ಕಾಂಹಿ .. ಏ ಅಂತೇ ಭತಿಶ ವರಸ . ಪ್ರೇಮ ಸಾಧಿಲೇ ಅಹರ್ನಿಶ ..
 ಷಾಠಿ ವರಸ ದೇಹಾದಿರೇ . ಪ್ರೇಮ ಸ್ಥಾಪಿ ಸ್ಥಲೇ ಗಮಿಲೇ .. ರಾಧಾಂಕ ಪ್ರೇಮೇ
 ಜರಜರ . ಚಿತ್ತ ಬುಡೈ ನಿರಂತರ ..” ಇತಿ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ ಪ್ರೇಮಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಹ ತಸ್ಯ
 ಪರಮಾಯುರಪಿ ನಿರ್ದಿಶತಿ ..

ಚೈತನ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾಯ ಅತಿಬಡ ಉಪಾಧಿಂ ದತ್ತವಾನ್ .
 ಅಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಸಂಗೇ ಏಕಾ ರೋಚಕಾ ಕಥಾ ಶ್ರುಯತೇ . ಏಕದಾ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಃ
 ವಟಗಣೇಶ ನಿಕಟೇ ಭಾಗವತ-ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ ಕೃತವಾನ್ನಾಸೀತ್ . ಅಸ್ಮಿನ್ ಸಮಯೇ
 ಚೈತನ್ಯದೇವಃ ಸ್ವ-ಭಕ್ತ್ಯೈ ಸಾರ್ಥಂ ತತ್ರಾಗತಃ . ಕಿಯತ್ಕಾಲಂ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ
 ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕೋನ್ನತಿಂ ಚ ಸನ್ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ಹೋರೈಕಂ ಯಾವತ್
 ಭಾವವಿಹ್ವಲಿತೋ ಬಭೂವ . ಜಗನ್ನಾಥಮಾಲಿಂಗ್ಯ ತಸ್ಮೈ “ಅತಿಬಡೀ” ಇತಿ
 ಸಂಬೋಧಿತವಾನ್ . ತದಾಪರೇದ್ಯುಃ ಸರ್ವೇ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಂ ಅತಿಬಡೀತಿ
 ಸಂಬೋಧಯಾಮಾಸುಃ . ತದ್ಯಥಾ ಲೀಲಾಮೃತೇ- “ಏಹಿ ಸಮಯೇ ಶ್ರೀಚೈತನ್ಯ
 . ಸಂಗತೇ ಘೇನಿ ಸಖಾಗಣ .. ವಟ ತಲರೇ ವಿಜೀ ಕಲೇ . ಪುರಾಣ ಶುಣಿ
 ತೋಷಹೇಲೇ .. ಪ್ರೇಮ ಭಾವರೇ ಶ್ರೀಚೈತನ್ಯ . ದಾಸಂಕು ಕಲೇ ಆಲಿಂಗನ ..
 ಅಥಾಇ ದಿವಸ ಪರ್ಯಂತ . ವೇನಿ ರಹಿಲೇ ಪ್ರೇಮಚಿತ್ತ ..” ಇತಿ ಉಭಯಯೋಃ
 ಪಾರಸ್ಪರಿಕಂ ಪ್ರೇಮ ಅನ್ಯತಮಂ . ಚಿರಾಚರಿತಂ . ಮಾನವ-ಸಂಸ್ಕೃತೇಃ
 ಪರಿಪೂರಕಂ . ಯತೋ ಹಿ ಸ್ನೇಹಃ ಅಥವಾ ಪ್ರೇಮ ಮಾನವಸ್ಯ ಸಹಜಾತ-ಪ್ರವೃತ್ತಿಃ
 . ಅಸ್ಯಾಃ ಸಮುದ್ಭವಃ ಕೇವಲಂ ಭಾಗವತ-ಪಾಲೇನ ಜಾಯತೇ . ಸೇವ್ಯ-ಸೇವಕ-
 ಭಾವೇನ ತಸ್ಮೋತ್ಪತ್ತಿಶ್ರವಣಾತ್ . ತಸ್ಮಾದಪ್ರಾಕೃತಭಾಷ್ಯಾತ್ಮಕಂ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಂ
 ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠದರ್ಶನಂ . ಅಸ್ಮಿನ್ ದರ್ಶನೇ ಪ್ರೇಮಭಕ್ತೇಃ ಮೂಲ್ಯಬೋಧಃ

ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಶ್ಚ ಯಥಾರ್ಥತಯಾ ಶಿಕ್ಷ್ಯತೇ . ವಿಜ್ಞಾನೀ ಭಕ್ತಃ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಃ
ಜಗನ್ನಾಥದೇವಸ್ಯ ಅನನ್ಯ-ಭಕ್ತ ಆಸೀತ್ . ಜ್ಯೇಷ್ಠ-ಬಲರಾಮದಾಸಾತ್ ಸ ದೀಕ್ಷಾಂ
ನೀತವಾನ್ ..

ನೃಸಿಂಹಃ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಆದಿಪೂಜ್ಯ ಆಸೀತ್ . ತಂ ಸರ್ವೇ ಯಜ್ಞನೃಸಿಂಹ
ಇತಿ ಕಥಯಂತಿ . ಭಾಗವತಸ್ಯ ಅನುವಾದಾರಂಭೇ ನಿರ್ವಿಘ್ನಯಾಯೈ
ನೃಸಿಂಹಂ ತುತೋಷ ಸಃ . ತನ್ಯಾನುವಾದಃ ಸ್ವತಂತ್ರಃ . ಭಕ್ತಿವಿಗಲಿತಃ
. ಮೂಲ-ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತೇ ಆದಿಮಃ ಶ್ಲೋಕಸ್ತಾವತ್- “ಜನ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ
ಯತೋಽನ್ವಯಾದಿತರತಶ್ಚಾರ್ಥೇಷ್ಟಭಿಜ್ಞಃ ಸ್ವರಾಟ್ ತೇನೇ ಬ್ರಹ್ಮಹೃದಾ ಯ
ಆದಿಕವಯೋ ಮುಹ್ಯಂತೇ ಯತ್ಸುರಯಃ . ತೇಜೋ ವಾರಿಮೃದಾಂ ಯಥಾ
ವಿನಿರ್ಮಯೋ ಯತ್ರ ತ್ರಿಸರ್ಗೋಽಮೃಷಾ ಧಾಮ್ನಾ ಸ್ವೇನ ಸದಾ ನಿರಸ್ತಕುಹಕಂ
ಸತ್ಯಂ ಪರಂ ಧೀಮಹಿ ..” ಅನ್ಯಾನುವಾದಃ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ ಕೋಮಲಭಾಷಯಾ-
“ನಮೈ ನೃಸಿಂಹ ಚರಣ . ಅನಾದಿ ಪರಮ ಕಾರಣ .. ಯಾ ಬಿಂದು ಆದಿ ಮಧ್ಯ
ಅಂತ . ವಿಚಾರೇ ನ ಘಟೇ ಜಗತ .. ಇಂದ್ರಿಯ ಅರ್ಥ ಯೇ ಜಾಣೈ . ಸ್ವ ತೇಜೇ
ನಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶೈ .. ಆನಂದ ಮನೇ ವೇದ ಸಾರ . ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೇ ಯೇ ಕಲಾ ವಿಸ್ತಾರ ..
ಯಾರ ಸ್ವರೂಪ ಹೃದೇ ಚಿಂತಿ . ವೇದ ಪುರುಷ ನ ಜಾಣಂತಿ .. ಮೃತ್ತಿಕಾ ವಿಕಾರ
ಯೇಮಂತ . ಜಲರೇ ಹುಐ ಕಲ್ಪಿತ .. ಜಲೇ ಉಪಲ ಬುದ್ಧಿ ಕರಿ . ಮೃಗತೃಷ್ಣಾರೇ
ಯೇಹ್ಲೇ ವಾರಿ .. ರೂಪ ಅರೂಪ ಸ್ಥಿತಿ ತಿನಿ . ಯಾರ ಗೋಚರೇ ಅನುಮಾನಿ ..
ಸ್ವಭಾವೇ ನೋಹೇ ಸೇ ಏಮಂತ . ಏ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗೀಂಕರ ಮತ .. ಆತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶೇ
ಸದಾ ಧಾಇ . ನಿರಸ್ತ ಕುಹಕ ಬೋಲಾಇ .. ಸತ್ಯ ಪರಮಾನಂದ ಹರಿ . ಯಾಹಾರ
ಭಾವೇ ಭಬು ತರಿ .. ಏಮಂತೇ ಸತ್ಯ ರೂಪ ಯಾರ . ತಾ ಪಾದೇ ಮೋರ ನಮಸ್ಕಾರ
..” ಇತಿ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಸ್ಯ ಅನುವಾದಶೈಲೀ ನ ದುರ್ಬೋಧಾ ನಾಪಿ ಆಕ್ಷರೀಕೀ
. ಕಿಂತು ಪರಿಸ್ಪುಟಂ ಸರಲಂ ಸುಲಲಿತಂ ಸಾವಲೀಲಂ ಪದಗಾಂಭೀರ್ಯಂ ಚ
ಸ್ವತಸ್ತಸ್ಯ ಜಗನ್ನಾಥಪಂಡಿತಸ್ಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯಂ ಪ್ರಕಾಶಯತಿ , ನಿಸಂದೇಹಮೇವ
. ಜಗನ್ನಾಥಃ ಪಿತುಃ ಸಕಾಶಾತ್ ಸರ್ವಾಣಿ ವೇದ-ವೇದಾಂತ-ಕೋಶ-ಸಾಹಿತ್ಯ-
ಪುರಾಣ-ವ್ಯಾಕರಣಾದಿನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಸಮ್ಯಗ್ತಯಾಽಧಿಗತಾನಿ . ವಿವಾಹಬಂಧನಾತ್
ದೂರಂ ಗತ್ವಾ ತೇನ ಚಿರ-ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತಮನುಷ್ಠಿತಂ ..

ಚೈತನ್ಯದೇವಸ್ಯ ಸಾಹಚರ್ಯೇಣ ತಸ್ಮಾತ್ ಅತಿಬಡ-ಉಪಾಧಿ-ವಿಭೂಷಿತೇನ
ಚ ಬಂಗೀಯಾಃ ಶ್ರೀಚೈತನ್ಯಾಯ ಕುದ್ಧಾ ಆಸನ್ . ಕೇಚನ ಚೈತನ್ಯಂ
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯಾಜಪುರಂ ಜಗ್ಮುಃ . ಪಶ್ಚಾತ್ ಚೈತನ್ಯನಿರ್ದೇಶೇನ ಜಗನ್ನಾಥಃ
ಯಾಜಪುರಮಾಗತವಾನ್ . ಕಿಂತು ತೇ ಜಗನ್ನಾಥಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯಾಜಪುರಾತ್
ವೃಂದಾವನಂ ಪ್ರತ್ಯಾಜಗಾಮ . ಉಚ್ಯತೇ ಅಸಂತುಷ್ಟಾನ್ ಚೈತನ್ಯಭಕ್ತಾನವಬೋಧಯಿತುಂ
ಚೈತನ್ಯನಿರ್ದೇಶೇನ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಃ ಶಿಕ್ಷಾಷ್ಟಕಂ ವಿರಚ್ಯ ತೇಭ್ಯಃ ಶ್ರಾವಯಾಮಾಸ

. ಕಿಂತು ಅಸಫಲೋ ಜಾತಃ ..

ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಃ ಸಗುಣ-ನಿರ್ಗುಣಯೋಃ, ಜ್ಞಾನ-ಭಕ್ತೋಃ ಸಫಲಃ ಸಾಧಕಃ .
 ಆದರ್ಶಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ . ವೈಷ್ಣವಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಯ ಕರ್ಣಧಾರಃ . ಅನೇನ
 ಪಂಚಸಪ್ತತಿಗ್ರಂಥಾಃ 75 ಸಂಪಾದಿತಾ ಇತಿ ಪಂಡಿತ ಕುರಾಮಣಿ ಪಾರಿವಿರಚಿತೇ
 “ಅತಿಬಡೀ ಜಗನ್ನಾಥ ಪರಿಕ್ರಮಾ” ಪುಸ್ತಕೇ ಪ್ರಮಾಣಂ . ತೇಷು ಕತಿಚನ
 ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಂ, ದಾರುಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾ, ಪದ್ಮಕಲ್ಪಟೀಕಾ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಭೂಗೋಲಃ,
 ಷೋಲ ಚೌಪದೀ, ಜ್ಞಾನಸಾಗರಗೀತಾ, ಭಕ್ತಿಸಂಹಿತಾ, ಕಲಿಮಾಲಿಕಾ, ಅರ್ಥಕೋಇಲಿ,
 ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿ ಕಲ್ಪಲತಾ, ನೀಲಾದ್ರಿಶತಕಂ ತುಲಾಭಿಷಾದಯಃ ಗ್ರಂಥಾಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾಃ
 ದೃಷ್ಟಿಪಥಮಾರೋಹಂತಿ ಕದಾಚಿತ್ ..

ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಃ ಉತ್ಕಲೀಯಾನಾಂ ಕೃತೇ ದಿವ್ಯಮಹಾಪುರುಷಃ . ಮಹಾನ್ ಆತ್ಮಾ
 . ತಸ್ಯ ಕವಿತ್ವಶಕ್ತಿ ಅತೀವ ಭಾವಗಂಭೀರಾ . ಮೃದು-ಮಧುರ-ಪದ-ಸಂಘಟಿತ-
 ಕರ್ಣರಸಾಯನ-ದಿಗಂತವಿಸ್ತಾರೀ-ಪರಿಮಿತಿಃ ಭಾಗವತಾನುವಾದಸ್ಯ ತಸ್ಯ .
 ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ-ಭಾಸ್ವತೋ ಭಾವವ್ಯಂಜಕ-ಪರಿಸರೇ ಸರ್ವತ್ರ ಉತ್ಕಲಭೂಮೌ
 ಗೃಹೇ ಗೃಹೇ ಮುಖೇ ಮುಖೇ ಸಃ ಪರಿಚಿತಃ . ಸಮಾದರಣೀಯಂ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಂ
 ಶ್ರದ್ಧೇಯಂ ಪಠನೀಯಂ ಪಾಠನೀಯಂಚ ಸರ್ವದರ್ಶನಸಾರೋ ವರೀವರ್ತಿ ..

— ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪ್ತಕುಮಾರಃ

ಸಹಾಯಕ-ಗ್ರಂಥಾಃ

- 1- ಅತಿಬಡ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ- ರತ್ನಾಕರ ಕರ 1ಮ 1932
- 2- ಅತಿಬಡೀ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ- ಡಃ ಕೃಷ್ಣ ಚರಣ ಬೇಹೇರಾ 1ಮ 2002
- 3- ಅತಿಬಡೀ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ- ಕಾಲೀ ಚರಣ ಪಟ್ಟನಾಯಕ 3ಯ 1969
- 4- ಅತಿಬಡೀ ಜಗನ್ನಾಥ ಪರಿಕ್ರಮಾ- ನಿತ್ಯಾನಂದ ಶತಪಥೀ 1ಮ 1975
- 5- jagannath das- sitakanta mahapatra 1st 1989
- 6- ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ- ಡಃ ಭಗವಾನ ಪಂಡಾ 1ಮ 1993
- 7- ಮಹಾಪುರುಷ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸ- ಸರ್ವೇಶ್ವರ ದಾಸ 1ಮ 1994
- 8- ಜಗನ್ನಾಥ ಚರಿತಾವೃತ್ತ- ದಿವಾಕರ ದಾಸ 1ಮ 1963
- 9- ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ- ನೀಲಮಣಿ ಮಿಶ್ರ 3ಯ 2013

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

